

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ
на
ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА
на
ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА
ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: Община Перущица

март, 2015 г.

ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ НА ОУПО:

Име: Община Перушица

Адрес за кореспонденция: гр.Перушица, ул."Отец Паисий" № 2

Кмет: Ради Минчев

Лица за контакти: - Виолета Рангелова – еколог на общ.Перушица, 0885/ 729 879

- инж. Лъчезар Грозев – р-л колектив ДЕО, 032/ 632 660, 0888/ 735 407

1. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОУПО И ВРЪЗКАТА МУ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Нормативното основание за изготвяне на ОУПО се съдържа в чл.124 (1) и §123 (1) от ЗУТ.

Общия устройствен план на Община Перушица ще определи визия, цели и стратегия на развитие, както и преобладаващо предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на територията, която обхваща, за следващите 20 години.

Стратегическите цели на общия устройствен план на общината са:

- Да служи като управленски инструмент в устройствената политика на местната власт, както за създаване на оптимална пространствена и функционална структура за развитие, изграждане и комплексно устройство на града в хармонично единство на урбанизираните територии със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфични социално-икономически условия и успешно да го интегрират в националното и европейско пространство.

- Да създаде планова основа (по смисъла на ЗУТ) за дългосрочно устойчиво развитие на урбанизираните територии и на териториите извън тях, обвързано с Общинския план за развитие (20014 -2020 г.) и другите стратегически и планови документи, визиращи комплексното социално-икономическо развитие и устройствено планиране на община Перушица и териториите в землищните ѝ граници и в съответствие със специфичните за общината природни, културно-исторически, туристически и други ресурси

Задачите на общинския общ устройствен план са:

- Развитие и усъвършенстване на средата за обитаване;
- Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура;
- Развитие и усъвършенстване на производствената инфраструктура, в нейните два основни отрасли – земеделие и промишленост, чрез осигуряване на необходимите за целта функционално-пространствени условия;

- Развитие и усъвършенстване на рекреативната инфраструктура, като се използват наличните екоресурси и ресурсите на недвижимото културно наследство и се създадат нови такива, на цялата територия на общината;
- Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности;
- Създаване на условия за доразвиване и изграждане на благоустройствената инфраструктура;
- Да се доразвие и изгради пътната и инженерна инфраструктура на общината;
- Да се осигурят оптимални екологични условия с оглед съхраняване на биоразнообразието с растителен и животински характер;
- Осигуряване реализацията на външни инвестиции, значими за социално-икономическото развитие.

Изработването на ОУП на Община Перущица се предхожда от институционализиране на особено важни и определящи стратегически и програмни документи за пространственото планиране на страната и Европейския съюз за периода до 2020-2035год.

При разработването му са взети предвид и съществуващите връзки с други планове, програми и проекти, определящи развитието на Европейския съюз, страната (Национална стратегия за регионално развитие, 2012-2022г и Национална концепция за пространствено развитие, 2013-2025г), района за планиране (Южен централен район за планиране, до 2020г), обособен с основна цел статистическо отчитане на териториалните единици, съгласно изискванията на Евростат (ниво 2), областта (ниво 3 - Пловдив) и общината (ниво 5 – Перущица). Цели се прилагането на интегриран подход на планиране, което ще позволи да се обвържат прилаганите от държавата мерки с целите и приоритетите на териториалните общности.

Разглежданият ОУП на Община Перущица има връзка с:

- ✓ Националната стратегия за регионално развитие за периода 2012-2022г
- ✓ Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025г
- ✓ Регионалният план за развитие на Южен централен район за периода 2014-2020г
- ✓ Областна стратегия за развитие на област Пловдив за периода 2014-2020г
- ✓ Общинският план за развитие на Община Перущица за периода 2014 – 2020г
- ✓ Планове за управление на защитените територии
- ✓ План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район (ПУРБ)

2. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ТЯХНОТО ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ОУПО

2.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Качеството на атмосферния въздух в района е резултат, в голяма степен от източниците с локален характер. Нивото на концентрацията на замърсяващите вещества в атмосферата се определя от няколко фактора, влияещи върху условията за задържането или разсейването им.

Качеството на атмосферния въздух се определя от състоянието на приземния слой на атмосферата и представлява съотношението на естествените му съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход. Контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух в региона се осъществява от РИОСВ – Пловдив.

Съгласно информацията от Годишния доклад за състоянието на околната среда - 2013 г. на РИОСВ Пловдив в Община Перушица са контролирани 3 бр. обекти. В района на общината не са констатирани превишения на ПДК на емитираните замърсители от обектите с точкови източници. От страна на операторите на топлоенергийните съоръжения са предприети действия и са преминали към използване на природен газ и нафта.

Емисии от битовия и общественния сектор

За годишните емисии на вредни вещества от битовото отопление на населеното място е необходимо да се разполага с точни данни за годишния разход на горива по видове (дърва, въглища, брикети, нафта, газ и т.н.). С такава точна информация не разполага нито една община в България, тъй като няма изградена единна система за инвентаризация на горивата, ползвани от населението за отопление и други битови нужди. В тази връзка най-достоверна информация може да се получи от официалните бюлетени на НСИ. Към списъка на тези горива са включени електроенергията, течни горива, газ, дърва и въглища. Имайки в предвид населението на Общината (около 5300 броя и съответно около 2000 домакинства), възможното количество на използваните горива за отопление на печки е около 500 т. на сезон въглища, взето като по-голям замърсител и дърва около 2000 т.

Емисии от транспорта

От анализа на транспортната мрежа и предполагаемия трафик се предвижда, че се изхвърлят неравномерно прахо газови вредности, както в рамките на денонощието, така и през дните от седмицата и сезоните, като се отчитат върхови стойности / пикови / в началото и края на работния ден и през зимния сезон.

Моделирането е извършено на базата на линейни и площтни източници. Основните интензивни транспортни потоци се развиват по републиканската пътна мрежа и по специално по трасетата на третокласен път „Пловдив – Перушица – Кричим” и четвъртокласен път „Чурен – Перушица – Стамболийски”, по които автомобилния трафик съгласно общата информация от АПИ за трафик по третокласни пътища (за четвъртокласни няма данни) в България, средния интензитет варира от 500 до 1500 бр. в денонощие, при което се водят като слабо до средно интензивни в зависимост от атрактивността на Общината и като необходими комуникационни трасета за транспортни връзки между населените места. Особеното внимание, което е отделено на интензивността на транспортните потоци се свързва с обстоятелството, че трасетата минават директно през населеното място гр.Перушица и създават градоустройствени и екологични проблеми.

В проектното решение този транзитен и чужд за територията товарен трафик, както и поток от транзитно преминаващите леки автомобили, се предлага да бъдат изведени от територията на гр.Перушица с едно ново обходно трасе, което да излезе извън селищната територия.

Емисии от промишлеността

Възможните емисии, които могат да се формират от промишления сектор са от горивните процеси на енергиините съоръжения. Същите са газифицирани и не представляват проблем в екологично отношение. Технологичните процеси не са свързани с отделяне на вредни емисии в атмосферния въздух.

Изводи от анализа:

1. Възможното еднократно максимално замърсяване от използването на твърди горива в битовия и обществен сектор като площен замърсител по фини прахови частици за територията на Общината е по-ниско от нормираните нива;
2. Газовите емисии като серен диоксид и азотни оксиди не нарушават утвърдените екологични норми;
3. В развитие като прогноза съгласно ОПУ стойностите на тези параметри ще намаляват съгласно възприетите концепции за енергиина ефективност, газифициране и саниране на сградния фонд;
4. Възможните еднократни максимални замърсявания от транспортния сектор като линиен тип по прахово и газово замърсяване на територията на Общината също са по-ниски от нормираните нива;
5. В прогнозен аспект с развитието и нарастването на автомобилния трафик през 2020 и 2030 год. стойностите на излъчваните вредности в околната среда няма да превишават утвърдените норми.

От направения анализ на моментното състояние на качеството на атмосферния въздух се вижда, че няма наднормено замърсяване на въздуха в района. Поради липса на големи източници на емисии, атмосферният въздух може да се окачестви като незамърсен и с добро качество, под пределно допустимите концентрации на вредни вещества. Задържането на вредностите в съответните екологични норми за устойчиво развитие на Община Перущица до голяма степен ще зависи и от провежданите превантивни и контролни мерки.

2.2. ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ ВОДИ

2.2.1. Повърхностни води

В хидроложко отношение разглежданият район попада в област със Средиземноморско климатично влияние, с дъждовно-снежно подхранване и неустойчиво фазово разпределение на оттока и с частично пресъхващи реки.

По-големите повърхностни водни обекти, които са на територията на община Перущица са:

- **Река Въча** - представлява граница на общината в северозападна посока. Тя е десен приток на р. Марица и е главната отводнителна артерия на общината.

Поради изградените язовири, естественият отток на р. Въча е силно нарушен. Поради това, че язовирите почти никога не се допуска да преливат (с малки изключения), с цел използването на завирените водни обеми в тях за производство на ел. енергия (основно върхова), то оттокът в реката на територията на община Перущица се формира изцяло само от преработените води от ВЕЦ-те под яз. Кричим.

Съгласно генералната схема за използване на водите на поречие р. Марица, средномногогодишното водно количество при гр. Кричим е $Q_{\text{ср.мнг}} \equiv Q_0 = 18 \text{ м}^3/\text{сек}$.

Съгласно баланса на водите по схемата на Южна България, екологичното водно количество е в размер на $Q_{\text{ек}} = 670 \text{ л/сек}$. То следва да се осигурява винаги след водохващането на Напоителни системи за изравнител „Кричим“.

С отчитане работата на ВЕЦ-те под яз. Кричим, които преработват максимални водни количества $20+61 = 81 \text{ м}^3/\text{сек}$ и максималния отток от допълнителния водосбор под него, максималните водни количества при различните нормативни обезпечености са както следва:

$$Q_{\text{ср.макс}} \approx Q_{\text{ВЕЦ}} = 81 \text{ м}^3/\text{сек}$$

$$Q_{5\%} = 81 + 47 = 128 \text{ м}^3/\text{сек}$$

$$Q_{1\%} = 81 + 83 = 164 \text{ м}^3/\text{сек}$$

От гр. Кричим до вливането ѝ в р. Марица р. Въча е корегирана (в т.ч. и през територията на община Перущица). Към настоящия момент дъното на реката е продълбочено от 1-2 м под проектното, в следствие на извършен добив на инертни

материали. Това е довело до компрометиране на надлъжните укрепителни съоръжения на кюнето на корекцията и до понижаване нивото на подземните води. Поради това е била нарушена нормалната работа на ПС"Перущица-2", експлоатирана от „ВиК"ЕООД – гр.Пловдив за питейно-битово водоснабдяване на гр.Перущица. Това налага през 2010г в района на вододобивните съоръжения на помпената станция в коритото на р.Въча по възлагане на „ВиК"ЕООД - Пловдив да се проектира и изгради хидравличен праг от габиони с височина 1,0 м. Чрез него е възстановено проектното дъно на реката и нормализирана работата на помпената станция.

По протежение на р.Въча няма значителни промишлени предприятия, които да заустват непречистени отпадъчни води, което обяснява запазената чистота на водите ѝ.

- **Река Устинска** – малка планинска реса, с непостоянен отток, значителен след валежи и снеготопене и незначителен през сухия период. Протича през с.Устина и се влива в р.Въча (десен приток).

- **Река Перущенска** е малка планинска река, с непостоянен отток, значителен след валежи и снеготопене и незначителен през сухия период. Протича през гр.Перущица и се влива в р.Устинска, десен приток на р.Въча.

- **Река Пастушко дере** – малка река, десен приток на р.Въча, с непостоянен отток.

В регулационните граници на гр.Перущица в р.Перущенска има значителен брой нерегламентирани зауствания на отпадъчни води от битовия сектор, които замърсяват повърхностните води в нея.

В по-малка степен това се отнася и за р.Устинска (от с.Устина) и р.Пастушко дере (от кв.Пастуша).

Съгласно ПУРБ на Басейнова дирекция Източнобеломорски район – Пловдив, всички описани по-горе водни обекти попадат в повърхностно водно тяло – *Река Въча от гр.Кричим до устие и притоци*, което по данни за 2013г има добро химично и екологично състояние.

За разглежданото водно тяло има въведени редица ограничения и забрани, които се отнасят за инвестиционни намерения, попадащи в зони за защита на водите. Община Перущица попада в тези зони и трябва да се съобрази с предвидените мерки, ограничения и забрани на ПУРБ.

В община Перущица степента на изграденост на канализационната мрежа е добра. Към 2014г около 70% от територията на гр.Перущица е канализирана. В кв.Пастуша няма изградена канализация. Консервната фабрика и Винзавода в квартала имат собствени ЛПСОВ, като пречистените им отпадъчни води се включват в близкото Пастушко дере, респективно в р.Въча.

Няма изградена и градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ). Към момента има изготвен ПУП за отреждане на площадка за ПСОВ с площ 3,6 дка западно от гр.Перущица.

Приоритет пред общината е изграждането на ПСОВ и главен колектор II на гр.Перущица и канализация на кв.Пастуша, с което ще се премахне големия брой на нерегламентирани зауствания на отпадъчни води в р.Перущенска и р.Пастушко дере, и ще се подобри тяхното екологично състояние.

На територията на община Перущица преминават множество напоителни канали, които се използват за напояване на земеделски земи.

С цел напояване е бил изграден и яз.Баден с обем 90000 м³.

От извършените проверки от РИОСВ-Пловдив за 2013г за установяване на техническото състояние на потенциално – опасните хидротехнически съоръжения е констатирано, че яз.Баден се намира в „неизправно, неработоспособно техническо състояние“, констатирано е „свличане в централната част на каменната броня, наличие на филтрация с неустановен характер, наличие на значителна храстовидна растителност“.

От извършената проверка от междуведомствена комисия през 2013г за корегиран участък от р.Перущинска в регулацията на гр.Перущица е установено: Участъкът е обрасъл с храстовидна и дървесна растителност. В тази връзка общинската комисия е определила речните участъци за почистване, изготвен е график за почистването, чиято реализация се извършва.

Относно наводненията като природни бедствия е дефинирана потенциална опасност за единични стопански сгради, изградени на брега на р.Перущенска. По данни от извършени през 1999 г хидроложко проучване и хидравлична проверка на р.Перущенска в централната част на града е констатирано, че „Стогодишната вълна“ не може да предизвика наводнение в центъра на града, обаче „Хилядагодишната вълна“ не може да бъде поета от реката.

Съгласно ПУРН на територията на общината се намира 1,1 км от долния край на р.Въча (между ПС”Перущица 2” и водохващане Баталъка), който е определен като рисков район от наводнения.

2.2.2. Подземни води

На територията на Община Перущица, в зависимост от литоложкия характер на колектора са формирани три типа подземни води:

- Порови води
- Карстови води
- Пукнатинни води

Кватернерният водоносен хоризонт, развит в северната половина от територията, предмет на ОУП е част от подземното водно тяло с наименование „Порови води в Кватернер – Горнотракийска низина“. По данни от плана за управление, подземното водно тяло има площ на разпространение 2727 km^2 , която съвпада с площта на зоната на подхранване. Естественият ресурс е $11180 \text{ dm}^3/\text{s}$, а средният модул на оттока $4,1 \text{ l/s.km}^2$.

Участъкът от ПВТ в обхвата на територията на Община Перушица се характеризира със значителна водообилност и перспективност за водоснабдяване. Модулът на подземния отток е в границите $7-5 \text{ dm}^3/\text{s.km}^2$. По данни от хидрогеоложките проучвания за легализиране на водовземните съоръжения на ПС „Перушица-2“, коефициентът на водопроводимост е средно $T=1713 \text{ m}^2/\text{d}$, което характеризира кватернерния водоносен хоризонт като силно водообилен по отношение на неговите филтрационни свойства.

При конкретната характеристика на частта от подземното водно тяло, която е в обхвата на територията на ОУП, състоянието на ПВТ се дефинира като добро химическо и обобщено състояние. Това се потвърждава от многократните лабораторни изследвания на подземни води на водовземните съоръжения, каптиращи подземни води на ПС „Перушица-2“, стопанисвани от „Вик“ ЕООД - Пловдив, които доказват питейни качества на подземните води.

На територията на Община Перушица, колектор на карстовите води се явяват окарстените мрамори, участващи в строежа на Добростанската мраморна свита. Те са част от Перушица-Огняновски карстов басейн, формиран в северното бедро на Севернородопската антиклинала, което е блоково разломено. За питейно-водоснабдяване на територията на Община Перушица се използва каптираният естествен извор „Червената черква“, където е изградена ПС „Перушица -1“, а водите на извор „Сивиник“ се добиват за промишлено водоснабдяване на консервна фабрика в кв.Пастуша.

Средният минимален сумарен дебит на изворите в басейна е 1020 l/s , а модулът на подземния отток $8,6 \text{ dm}^3/\text{s.km}^2$.

Проучваната територия, предмет на ОУП е в обхвата на подземно водно тяло с наименование „Карстови води –Централно Родопски масив“. По данни от ПУРБ, площта на подземното водно тяло е 612 km^2 , а площта на зоната на подхранване е 522 km^2 . Естествените ресурси на подземното водно тяло възлизат на $3060 \text{ dm}^3/\text{s}$ при среден модул на подземния отток $5 \text{ dm}^3/\text{s.km}^2$. Типът на подземното водно тяло е преобладаващо напорен.

При конкретната характеристика на частта от ПВТ, която е в обхвата на територията на ОУП, трябва да се отбележи, че химическото и обобщено състояние

се дефинира също като добро химическо и обобщено състояние. Това се потвърждава от многократните лабораторни изследвания на подземни води доказващи питейни качества.

В южната част от територията на Община Перушица са формирани, пукнатинни подземни води. Техен колектор са палеоген-неогенските седиментни и вулкански скали, които участват в строежа на Бречкоконгломератната задруга, риодацитите и Брекчоконгломератово-пясъчниковата задруга.

Пукнатинната водоносна система, формирана в палеоген-неогенските седиментни и вулкански скали не формира самостоятелно ПВТ. Заедно с пукнатинните подземни води в метаморфните скали тя участва в строежа на подземно водно тяло с наименование „Пукнатинни води–Централно Родопски масив“. По данни от ПУРБ, площта на подземното водно тяло е 4367 km² и съвпада с площта на зоната на подхранване. Естествените ресурси на подземното водно тяло възлизат на 4370 dm³/s при среден модул на подземния отток 1 dm³/s.km². Типът на подземното водно тяло е преобладаващо безнапорен.

Съгласно Заповед за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и приложенията, и трите ПВТ на територията на Община Перушица **не попадат** в уязвимите от нитратно замърсяване зони на подземни води.

В ПУРБ са посочени мерките за запазване на доброто обобщено състояние на трите подземни водни тяла.

Състояние на водоизточниците за питейно водоснабдяване

Водоснабдяването на град Перушица се осъществява от каптиран карстов извор „Червената черква“ и два шахтови кладенеца, разположени в кватернерните отложения, изграждащи терасата на р.Въча.

Изворът „Червената черква“ се намира на около 1300 m северно от Перушица, непосредствено западно от едноименната ранновизантийската базилика. Подземните води, експлоатирани с каптиран естествен извор „Червената черква“ са акумулирани в протерозойските окарстени мрамори, изграждащи Добростанската мраморна свита. Те са част от подземно водно тяло „Карстови води -Централно Родопски масив“. Дебитът на карстовия извор варира в зависимост от количеството на падналите валежи, като средногодишният естествен дебит на извора е оценен на 15l/s. Каптажното съоръжение служи за черпателен резервоар на ПС „Перушица 1“. Водата от каптажа се отвежда до напорен резервоар с обем V=700 м³, от който по гравитачен водопровод се довежда до водопроводната мрежа на гр. Перушица.

При ПС „Перушица 2“ са изградени два броя шахтови кладенци, които експлоатират подземни води, формирани в алувиалните отложения в терасата на

р.Въча. Подземните води, добивани от шахтовите кладенци са част от подземно водно тяло „Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина“.

Водоизточниците за питейно водоснабдяване на Община Перушица са легализирани по Закона за водите. От БДУВИБР Пловдив са издадени разрешителни за водоземане с титуляр „Вик“ ЕООД - Пловдив с параметри:

ПС „Перушица 2” – 28,60 dm³/s – средногодишен дебит

ПС „Перушица 1” – 12,70 dm³/s – средногодишен дебит

Около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване на населението от общината са проектирани, изградени и учредени санитарно-охранителни зони:

-около КЕИ „Червената черква” на ПС „Перушица 1”

-около шахтовите кладенци №1 и № 2 на ПС „Перушица 2”

Съгласно Закона за водите около водоизточниците, които добиват подземни води за обекти с цел самостоятелно питейно-битово водоснабдяване на обекти (с преобладаваща дейност в хранително-вкусовата промишленост), също се проектират, изграждат и учредяват СОЗ.

В териториите, заети от поясите на санитарно-охранителни зони се прилагат определени забрани и ограничения, в съответствие с изискванията на Наредба № 3 от 2000 г. на МОСВ.

В прогнозното развитие на общината, в ОУП е предвидено допълнително водоснабдяване на гр.Перушица, при реализиране на проекта за „Водоснабдяване на гр.Пловдив от каскада „Въча“.

Състоянието на **водопроводната мрежа** е от значение относно ефективността при експлоатацията на водоизточниците и касае пряко запазването на количествения състав на подземните води.

Въз основа на комплексния анализ на водоснабдителната система са набелязани следните **изводи и препоръки**, относно бъдещите дейности в ОУП:

- Водопроводната мрежа на Община Перушица е с изтекъл срок на годност. Необходима е поетапна подмяна с предварителен график, отчитащ целесъобразността на всяка отделна подмяна.

- Целесъобразно е да се прилага т.нар. „интегриран подход“, при който се подменя старата водопроводна мрежа заедно с изграждането на новата канализация по съответната улица.

- Подмяната на водопроводната мрежа включва подмяна на сградните водопроводни отклонения, нови и достатъчни на брой спирателни кранове и надземни пожарни хидранти.

- Въвеждане на съвременни системи за контрол на течовете т.е. въвеждане на районни водомерни зони.

- Монтиране на водомери при водоизточниците и при водоемите, за оценка на работата на външните водоводи и водоемите.
- Организационни мерки за издирване и санкциониране на незаконното водопотребление.
- Оборудване на ПС с помпи с честотни преобразуватели, там където е необходимо.
- Дефиниране и реализация на елементите на водоснабдителната система за кв. Пастуша.
- Учредяване сервитутите на външните водоводи. Въвеждане и поддържане на ГИС/МИС (мрежови информационни системи) и хидравлични модели.

Състоянието на **канализационната мрежа** има важно значение за опазване на подземните води от замърсяване.

Въз основа на комплексния анализ на канализационната система са набелязани следните **изводи и препоръки**, относно бъдещите дейности в ОУП:

- Канализационната мрежа осигурява улавянето и отвеждането на битовите отпадъчни води, но не и на дъждовните отпадъчни води в достатъчна степен. Необходим е пълен преглед на системата от дъждоприемни шахти, техния евентуален ремонт и двукратно почистване в една календарна година.
- Налице са голям брой нерегламентирани зауствания на битови отпадъчни води в реката. Наложително е незабавното изпълнение на Главен колектор II покрай коритото на реката, в който да се превключат всички сегашни вливания на битови отпадъчни води в реката.
- Съществуват улици без изградена канализация. След реализацията на Главен колектор II е необходимо пълно изграждане на градската канализация.
- Генералният план за ВК сектора предвижда пълно изграждане на канализационната система, вкл. ПСОВ, до 2020 г. Още от 2015 г трябва да се започне подготовка за проектно обезпечение на всички необходими строителни мероприятия.
- Квартал Пастуша няма канализация. Необходимо е новите проектни разработки да включват канализирането и на този квартал.
- Елиминирането на вредното действие на дъждовния отток от планинските склонове да стане чрез оптимизирана система от охранителни канали и канавки.
- Общинската администрация да започне системен мониторинг на изпусканите водни количества от стопанските субекти.
- Общинската администрация да предприеме организационни мерки за

повишаване културата на ползване на канализационната мрежа от населението, в частност от ромското население на кв. Запад.

- Общинската администрация да предприеме организационни и инвестиционни мерки за доизграждане на корекцията на р. Перущенска и опазване от замърсяване на нейното корито.

- Общинската администрация да предприеме инвестиционни мерки за благоустрояване на всички градски улици с цел намаляване на твърдия отток, постъпващ в канализацията.

2.3.ГЕОЛОЖКА ОСНОВА

Инженерно-геоложките условия на територията на община Перущица, са обусловени от природните дадености – геоложки строеж, литоложки състав и физико-механични свойства на скалите, релеф на земната повърхност, условия на залягане, наличие на повърхностни и подземните води, физико-геоложките процеси и явления.

Геоложката основа в района на община Перущица е изградена основно от докамбрийски метаморфни скали, палеогенски и неогенски седиментни скали, палеогенски вулкански скали и кватернерни отложения, подробно описани в характеристика на геоложката основа..

По сътресаемост за период от 1000г районът на Община Перущица се класифицира по степен на сеизмичност в земетръсна зона със сеизмична интензивност - IX степен по скалата на МШК-64 и коефициент на сеизмичност $K_c = 0,27$.

Югозападно от гр. Перущица на пътя Перущица-Кричим (южно от кв.Запад на града) е локализирано свлачище от вида дълбоко, условно-стабилизирано.

От процесите и явленията с непрекъснато действие за южната част на територията на община Перущица, където площно се разкриват седиментни и вулкански скали с неогенска и палеогенска възраст е характерна слаба площна ерозия.

От процесите и явленията с непрекъснато действие, водещи до внезапно (рисково) явление за територията на община Перущица, където площно се разкриват мраморите на Добростанската свита е характерен карст в мрамори.

2.4.ПОЧВИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ

На територията на общината преобладават: плитките почви, представени от ранкери и рендзини (хумусно-карбонатни) и кафяви планинско-горски почви. По

долината на река Въча са разпространени алувиални, алувиално-делувиални и алувиално-ливадни почви.

Почвената ерозия е основен деградационен процес за почвите в общината. За развитието на ерозия допринасят относително голямото вертикално разчленение на релефа, интензивността на валежите и начина на ползване на земите.

Почвите на територията на община Перущица са добри за земеделие и са разположени в ниските части на общинската територия - земи от Пазарджишко-Пловдивското поле. По-ниско категорийните земи са разположени на по-високите части от територията на общината и около застроените територии.

Обработваемите земи (ниви) заемат най-голяма площ от територията на общината, следвани от площите за отглеждане на трайни насаждения.

През последните години се забелязва тенденция на увеличение на площите за лозя (предимно винени сортове), овощни градини (череша, ябълки, орехи) и зеленчукопроизводство. Прави впечатление, че всички новосъздадени трайни насаждения се предвижда да бъдат с капково напояване. Това отговаря на изискванията както за пестене на водата, така и за предпазване на почвите от ерозия.

Почвите в района на общината са относително чисти. Няма данни за замърсяването им от промишлени дейности, с нефтопродукти и с пестициди. На територията на общината няма складове за съхранение на негодни и забранени за употреба продукти за растителна защита.

През последните години се наблюдава тенденция към намаляване замърсяването на почвите. Използват се добри земеделски практики. Повишава се информираността на обществото за екологичните и икономическите ползи, както и необходимостта от предприемане на мерки за опазването на този компонент на околната среда.

Перспективите за развитие на района са в насока за продължаване на местните традиции в отглеждането на трайни насаждения (лозарство и овощарство) чрез окрупняване на земеделските земи и въвеждане на модерно земеделие, съобразено със стандартите на ЕС.

2.5.БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ – РАСТИТЕЛЕН И ЖИВОТИНСКИ СВЯТ. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Съществуващите дадености определят до известна степен разнообразна растителност, ярко различаваща се в равнинната и планинска част.

Общината логично е със силно изразен антропогенен характер в северната си равнинна част, където коренната растителност е силно ограничена. Терените между дигите на река Въча и регулационните граници на града са променили коренно

влажностния си режим в продължение на няколко десетилетия поради осушаването им. В резултат са се развили значително по-сухоустойчиви дървесни, храстови и тревисти видове, сред които култивари и много рудерални тревни елементи. По-голямата част от тях са обработваеми и се ползват като ниви, лозя и други трайни насаждения. В резултат на запустяването от последните години масово се развива бяла акация, а на места се забелязват петна от инвазивните айлант и храстовидна аморфа. Бившите ниви бързо се покриват с рудерална тревна растителност и храсти от шипка, трънка, глог, обикновено птиче грозде, драка, къпина ...

Части от някои видове се използват като билки и са сред най-широкоразпространените и използвани лечебни растения - шипка, синя жлъчка, бял равнец, медицинска комунига...

В района няма находища на лечебни растения, поставени под специален режим на опазване и ползване, със стопанско значение.

Естествена дървесна, храстова и тревна растителност в тази част е съхранена в тясна ивица в близост и непосредствено до река Въча. Състои се от автохтонни видове, остатъци от характерните и съществували в миналото крайречни горски комплекси. Тази крайречна ивица се устройва като елемент на зелената система – зони за озеленяване и се обособява парк „Въча“. Проектът включва паркова зона, зона за спорт и атракции, водни спортове, спортен риболов. Теренът се ситуира югоизточно от коритото на река Въча, включващо изоставени рибарници и баластриери.

Основни дървесни видове са бял бор, черен бор, обикновен смърч, обикновен бук, зимен дъб, космат дъб, ела...

Храстовата растителност включва дрян, смрадлика, червен глог, обикновена леска, люляк...

Има съобщения за наличие на находища на родопски силивряк и други защитени растителни видове, както и на две местообитания - Източни субсредиземноморски сухи тревни съобщества и Източни гори от космат дъб.

Ценен биологичен ресурс са гъбите – основно базидиевите обикновена манатарка и пачи крак... Срещат се и други ядливи и отровни гъби.

Характерът на зооценозите е различен в равнинната и планинска част.

Безгръбначната фауна е най-богата. Установени са 37 вида от разред Odonata. Срещат се 44 вида едnodневки от разред Ephemeroptera, 17 вида полутвърдокрили, 37 вида двукрили, 14 вида ручейници. Сухоземната безгръбначна фауна е изключително разнообразна, но не напълно проучена.

По сведения на местни риболовци в прилежащия участък се срещат червеноперка, щука, речен костур, бяла риба, слънчева рибка...

Земноводните са представени от горска дългокрака жаба, голяма (кафява) крастава жаба, зелена крастава жаба, дървесница, голяма водна жаба, жълтокоремна бумка, голям гребенест тритон...

От влечугите се срещат или са вероятни балкански гекон, кримски гушер, ивичест гушер, зелен гушер, сива водна змия, обикновена /жълтоуха/ водна змия, обикновена блатна костенурка. Има съобщения за смок-стрелец (синурник), тънък стрелец, медянка, смок мишкар ...

Ортифауната въпреки ограничеността на територията е разнообразна и е свързана с откритите храстово тревни комплекси, лесистните площи, водното течение и урбанизираната градска зона.

Според районирането на територията на България по отношение миграцията на реещите се птици разглежданият район попада в миграционния регион *Via Balkanica*, характеризиращ се с относително малки миграционни потоци.

На терена не са известни и не са регистрирани значителни концентрации на водолюбиви, пойни, дневни и нощни грабливи птици през зимния период.

В участъка от река Въча при среднозимните преброявания на водолюбивите птици е регистрирано присъствието на малък гмурец, сива чапла, ням лебед, поен лебед, голяма белочела гъска, фиш, зимно бърне, зеленоглава патица, тръстиков блатар, белочела водна кокошка, земеродно рибарче, речна чайка...

Територията се обитава от благороден елен, сърна, заек, дива свиня, катерица, лисица, черен пор, язовец... Установени са или са вероятни и други видове бозайници, повечето от които включени в приложенията на Закона за биологичното разнообразие.

Установени са или са вероятни много видове прилепи.

В границите на община Перущица се намира **Защитена местност „ПЕРЕСТИЦА“**. Опазва гнездово местообитание на черен щъркел и характеран ландшафт на площ от 6.05 хектара.

Части от територията, предмет на Предварителният проект за Общ устройствен план на община Перущица, влизат в две защитени зони по Директива за местообитанията от национална екологичната мреж.

Защитена зона „РЕКА ВЪЧА-ТРАКИЯ ” има площ е 154 845.53 ха. В нея са установени 3 типа местообитания: Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*, Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Предмет за опазване в защитената зона са и 4 вида безгръбначни, 2 вида риби, 3 вида земноводни, 3 вида влечуги и 4 вида бозайници с висок природозащитен статус.

При полевите изследвания са установени много видове птици с висок конзервационен статус.

Зоната не се припокрива с други елементи на националната екологична мрежа или с обекти, включени в Европейската програма Корине биотопи.

Част от общинската територия в източната част попада в **защитена зона „БРЕСТОВИЦА“**, с обща площ от 26,705.8 дка. В нея са установени 13 типа местообитания. Предмет за опазване са 9 вида безгръбначни, два вида риби, два вида земноводни, 4 вида влечуги и 7 вида бозайници. Защитената зона не се припокрива с обекти, включени в Европейската програма Корине биотопи. Територията не притежава друг природозащитен статут.

2.6. ЛАНДШАФТ

Според последното ландшафтно райониране на България, територията на община Перущица попада в Южнобългарска планинско-котловинна ландшафтна област, в Западнородопска ландшафтна подобласт и в частност в Переликско-Чернатишки район.

Краткия анализ дава основание да се определи, че по своя произход съвременният ландшафт на територията на община Перущица е с антропогенен характер.

Урбогенен ландшафт. Освен град Перущица няма други населени места. Застрояването е главно ниско етажно, за фамилно жилищно обитаване. Върху разглежданата територия, има и зони с производствени и складови дейности.

Сам по себе си урбогенният ландшафт на територията на община Перущица не създава сериозни екологични проблеми с изключение на проблема за пречистването на отпадъчните води от тях, които влияят върху чистотата на подземните и повърхностните води.

Техногенен инфраструктурен ландшафт. През центъра на общинския град преминава Републикански път „Пловдив - Злати трап - Брестовица - Перущица - Устина – Кричим“. Също така Общински път „с. Чурен – с. Скобелево – гр. Перущица - гр. Стамболийски“. Съществуващата пътна мрежа обезпечавя в достатъчна степен транспортната достъпност до и от Община Перущица, но оптималният вариант не е достигнат.

Да се осигури необходимата инфраструктура за превръщането на паметниците на историческото и културно наследство в обекти на масово посещение.

Не по-малко влияние върху антропогенния облик на ландшафта оказват и електропроводите за високо напрежение, които също формират надземни инфраструктурни коридори. Тук попада и намиращото се на територията на

общината бивше селскостопанско летище, което се предвижда да се използва за въздушни спортове.

Агрогенен ландшафт. Основната част от този ландшафт са: обработваемите земи (зърнени, лозови и овощни насаждения, зеленчуци и др.) и необработваемите земи (мери, пасища, ливади, и пустеещи земи). Обликът на селскостопанския ландшафт се допълва и от естествените водни течения (реки и дерета) и изкуствени водни течения (напоителни канали и микроязовир).

Селското стопанство в общината се развива благодарение на отличните природни условия и ресурси. Земеделските земи заемат 55% от площта на общината. Въпреки това отрасълът е далеч от оптималния си капацитет. Отглеждат се трайни насаждения, главно лозарство и овощарство. Потенциалните възможности за реорганизация, особено в областта на производството на екологични чисти продукти са високи. Понастоящем стопанствата са много дребни, силно разпокъсани, технологично изостанали и с много собственици, което обяснява наличието на неизползваеми и пустеещи земеделски земи и силно затруднява развитието на модерен агробизнес, съобразен със стандартите на ЕС. Производството е предимно за собствена консумация. Обръща се внимание на модернизацията на селското стопанство, чрез въвеждане на капково напояване и ново земеделско оборудване.

Дендрогенен ландшафт. В общината сравнително голяма площ (34,55%) е заемана от Горския фонд и за него се прецизират мерките за опазване и ползване на горите. Те имат водещо значение за подобряване на ландшафта в общината.

Анализът на съвременната ландшафтна структура в общината показва ясна пространствена диференциация - съсредоточаване на антропогенни ландшафти в северната ѝ част и съхраняване на природни в южната (планинска) част. Най-високо процентно участие в структурата имат агроландшафтите с трайни насаждения (около 33%), следвани от тези на обработваеми земи (28%). Около 18% от територията е представена от естествени горски ландшафти. Общият устройствен план на общината залага бъдещи предпоставки за опазване и развитие на ландшафтните комплекси, които ще имат съществено значение за разнообразяване на ландшафта.

Единственото населено място в общината – град Перушица, е разположен в подножието, което от гледна точка на комплексните природно-географски и ландшафтно-екологични анализи е най-уязвимата част от територията. На това основание, се счита за необходимо прецизиране на антропогенното натоварване в селищна среда във високите подножни сектори на прехода към склона. За доброто включване на населеното място, в ландшафта, е необходимо по-активно навлизане на растителността в селището.

Освен постигане на чисто визуално-естетически ефекти, опазването и развитието на ландшафтните комплекси ще има и голямо екологическо значение. То ще удовлетвори изискванията в планирането на Националната екологична мрежа и ще осигури опазването и обогатяването на биологичното разнообразие.

Опазването на споменатите ландшафтни комплекси ще балансира засилващото се присъствие на разновидностите на антропогенния ландшафт.

2.7. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Територията на община Перущица има хилядолетна и богата история. Множеството разкрити археологически ценности в района показват богато културно наследство, което са оставили траки, римляни, византийци, славяни и българи.

В изготвения ОУПО е направено пълно описание на недвижимото културно наследство на общината, изготвена е подробна карта с проблемните зони и потенциал за развитие на културно-историческото наследство. Вижда се, че голяма част от територията на община Перущица е с извършени теренни археологически проучвания и с установени селищни и надгробни могили с национално значение, но има още множество могили, които трябва да бъдат проучени и да се определи тяхната археологическа ценност.

На територията на общината има извършени множество археологически разкрития, за които трябва да бъдат направени пълни археологически проучвания, като: Плосък некропол – кв. Пастуша; Средновековни крепости в м. Калето, м. Горките, Перестица.

Раннохристиянската базилика „Червената черква“ е реставрирана и има изградена информационна сграда с битови помещения, което ще позволи включването ѝ в различни културно-исторически маршрути. Все още не е осигурен асфалтов път и няма паркинг за МПС.

Според данните на Асоциацията за културен туризам през територията на България преминават 6 културни коридора, един от които е Виа Диагоналис, преминаващ през Червената черква. Тя е включена като обект на културен маршрут в приетия от МС Стратегически план за развитие на културния туризъм в България.

На територията на общината са разработени 5 маршрута на туристически пътеки, които преминават през исторически, археологически и природни забележителности и дават възможност за развиване на спортен туризъм и отдих на посетителите.

Към настоящия момент не са изготвени планове за опазване и управление на недвижимите културни ценности. С изключение на Червената черква за други обекти не са определени режимите за опазване на НКЦ. Не е изградена необходимата

туристическа инфраструктура и други мероприятия по социализация на археологическите обекти.

Проекта на ОУП осигурява цялостна и ефективна изява на културно-историческите ценности в съчетание с природните дадености, като ресурс за устойчивото развитие на туризма и отдиха на населението.

2.8.ОТПАДЪЦИ

На територията на община Перушица, основно в населените места се генерират следните видове отпадъци:

- смесени битови отпадъци – от жизнената дейност на населението
- производствени отпадъци – от дейността на производствените предприятия
- строителни отпадъци – от извършваните строително-ремонтни дейности

Основните източници на отпадъци на територията са домакинствата, производствените предприятия, строителството, животинските ферми, търговските обекти и др.

Най- голямо количество са битовите отпадъци, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, държавните и общинските сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговските обекти, занаятчийските дейности, предприятията, обектите за отдих и забавление, когато нямат характер на опасни и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

В община Перушица е организирана система за събиране и извозване на битовите отпадъци до депото за битови отпадъци в землището на с.Цалапица, което се стопанисва от община Пловдив. Обхванато в системата на организирано сметосъбиране е 100% от населението на общината.

На територията на общината е въведена и система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, която обхваща 100% от населението на общината.

На територията на община Перушица в местност „Манолевни ниви“ се намира бившето „Депото за битови и производствени неопасни отпадъци“ на общината. Част от площта на депото попада в СОЗ пояс III на ПС”Перушица 1”. Експлоатацията на депото е прекратена със Заповед на Директора на РИОСВ – Пловдив. Към момента е изготвен Проект за закриване и рекултивация на депото.

Всички генерирани строителни отпадъци и изкопни земни маси на територията на общината се депонират на регионално Депо за строителни отпадъци, разположено на територията на бивша баластриера в землището на с.Първенец, общ. Родопи.

Съгласно ЗУО всички производствени обекти, които генерират/третираят отпадъци подлежат на лицензионен режим и периодично се контролират от РИОСВ. При производствените предприятия на територията на общината се забелязва увеличение на броя на отпадъците, които се предават за рециклиране и оползотворяване - метални отпадъци, отработени масла, хартиени, пластмасови и стъклени опаковки. Предприятията имат изградени схеми за събиране на производствените отпадъци и предаване на същите за преработка на лицензирани фирми. Значително е подобрена отчетността на дейностите с отпадъците в тях (водят се отчетни книги и транспортни карти за предадените опасни отпадъци за последващо третиране, изготвят се годишни отчети, които се представят в ИАОС).

На територията на общината има няколко фирми, които формират опасни отпадъци, за което имат Разрешително за извършване на събиране, оползотворяване и временно съхранение. Всички фирми трябва да имат сключени договори с лицензирани фирми, на които да предават тези отпадъци за последващо обезвреждане.

На територията на общината няма складове за съхранение на негодни за употреба препарати за растителна защита.

Подобряване на управлението на дейността с генерираните отпадъци на територията на община Перущица може да се постигне при спазване стриктно на нормативните разпоредби и изисквания при събирането, извозването и третирането на всички видове отпадъци, генерирани от населението и промишлените предприятия в общината.

2.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ

Шум. Община Перущица включва едно населено място - гр.Перущица и кв.Пастуша. Връзката между застроените територии, както и тази с другите общини и населени места се осъществява единствено чрез изградената пътна мрежа, която минава през населените места и създава допълнително шумово натоварване там.

Основните източници на шум на територията на общината са вътрешноселищния и транзитен автомобилен транспорт, както и различни дейности на населението с промишлен характер, работилници, търговски и строителни обекти, паркинги и др.

Републиканския път „Пловдив-Златитрап-Брестовица-Перущица-Устина-Кричим“, който е значително натоварен, преминава през центъра на гр.Перущица. Другият също натоварен път, осигуряващ връзката на града с АМ“Тракия“ е общински път „с.Чурен-с.Скобелево-гр.Перущица-гр.Стамболийски“. Така най-натоварения

участък се оказва този на територията на град Перушица, което оказва влияние върху шумовото натоварване на населеното място и на живеещите там.

По-голямата част от преминаващия транспортен поток по двата основни пътя през града е транзитен. С ОУПО се предвижда нов околоръстен път, който в максимална степен ще освободи центъра на града от транспортния поток, респективно ще намали в голяма степен и шумовото натоварване в града.

За намаляване на шума от транспортните средства трябва да се подобри пътната инфраструктура. С тази цел се предвижда реконструкция и рехабилитация на съществуващата улично-пътна мрежа в града и общината.

Факта, че на територията на града няма работещи шумни предприятия и обекти, спомага нивото на шума в различните устройствени зони да бъде в границите на допустимите норми.

За територията на община Перушица няма данни за превишения нивата на шума на производствените предприятия, намиращи се в обособените производствени зони.

Няма данни за превишения на шума в жилищните зони.

Нейонизиращи лъчения. Излъчвателите на енергия на ЕМП (радио- и телевизионни предаватели и ретранслатори, радиолокаторни и навигационни станции и др.) се разполагат така, че напрегнатостта и плътността на мощност на ЕМП в района на населените територии да не превишават пределно допустимите нива.

Въздействието от нискочестотните източници на ЕМП, характерно за промишлеността, енергетиката, и др., каквито са откритите разпределителни устройства (ОРУ), електропроводите от електрогенераторите до ОРУ, далекопроводите, трансформаторите, мрежата за се ограничава с определени защитни зони.

Въздействието на нейонизиращите лъчения от разположените на територията източници на ЕМП върху някои компоненти на околната среда, може да се определи като: първично и непрекъснато, върху атмосферния въздух и живите организми; некумулятивно; неограничено в пространството; променливо по интензивност във времето; с възможности за отрицателни последици при определени условия.

Източниците на електромагнитни лъчения на територията на общината могат да се класифицират както следва: радиопредаватели на къси, средни и дълги вълни; частни радиостанции на УКВ; телевизионни предаватели и ретранслатори; подстанции за високо напрежение – открити и закрити; електропроводи; трафопостове; базови централи за мобилни комуникации – Мтел, Виваком, Теленор; късовълнови и УКВ системи за мобилни комуникации на транспорта, полицията,

бърза помощ и др.; радарни системи на КАТ, авиотранспорта, за ТВ и други сателитни връзки; лични системи за комуникации (радиолюбителски предаватели).

Съгласно твърденията на мобилните оператори – Мтел, Виваком и Теленор, всичките им базови станции се приемат от Държавен санитарен контрол при МЗ, чрез измерване и доказване на ХЗЗ, вкл. и при проектирането им.

Основното електрозахранване на общината става от ВЛ 20kV "ЕЛПРОМ" чрез въздушни отклонения от него. Друга част (по-малка) от трафопостовите се електрозахранва от ВЛ 20kV „Оранжерии“. И двете въздушни линии са изпълнени на самостоятелни стълбови линии.

Разпределението на електрическата енергия става посредством трансформаторни подстанции – общо 25 броя за общината, като по-голямата част са монолитни с въздушни входи, но има и нови – тип БКТП.

Съществуващата мрежа НН е основно въздушна, малка част от центъра на гр.Перущица е кабелирана (въздушните кабели са вкалани под земята).

Установено е, че електрическото поле не представлява опасност за обслужващия персонал, населението, извършващо селскостопанска и други дейности в близост до електропроводите.

2.10.ЗДРАВНО – ХИГИЕННИ АСПЕКТИ

Демографско състояние на населението на община Перущица

Демографската ситуация в община Перущица е резултат от действието на фактори и влияния, които от една страна са характерни за Р България, а от друга са специфични за територията на града и обусловени от неговото историко-културно, социално-икономическо и демографско развитие. През 2013 г. населението на общината наброява 4960 души. Непрекъснатият темп на намаляване на населението в страната, в областта и в общината през последните години потвърждават неблагоприятният ход на демографските показатели у нас. Това се дължи не само на отрицателния естествен прираст и застаряването, но и на повишено ниво на изходяща миграция.

За общината се очертава тенденция на постоянно намаляване на броя на населението под трудоспособна възраст и съответно нарастване на дела на населението в над трудоспособна възраст. Фактът, че делът на трудоспособното население е по-малък, може да доведе до недостиг на местни трудови ресурси, които да осигуряват развитието на общинската икономика.

Отчетените тенденции в демографските процеси в общината до голяма степен ще определят и бъдещото развитие – населението ще продължи да намалява и да

застарява в краткосрочен и средносрочен план, с по-ниски нива от средните за страната, което води до промени в разпределението на трудовите ресурси и нуждите от социални грижи.

Здравословното състояние и здравния статус на населението е интегрален показател за социално-икономическото развитие на страната, качеството на живота на населението и качеството на развитие на човешкия капитал.

Заболеваемостта на населението в област Пловдив като цяло нараства.

За подобряване на здравното състояние на населението в областта са необходими усилия, насочени към превенция на здравето на населението.

Очевидно управлението на човешките ресурси и реализирането на конкретни мерки в демографското развитие през следващите години трябва да бъде свързано с промяна на пропорциите между отделните възрастови групи. Застаряването на населението, съпроводено с депопулационни процеси ще оказва негативно влияние върху структурата и динамиката на общинската икономика. Един от основните приоритети, насочени към преодоляване на кризисната демографска ситуация в общината, е промяната на структурата и специализацията на икономическите дейности, привличането на по-високотехнологични производства, които да променят качеството на живота и демографското поведение на населението. Затова целта е да се привлекат млади и образовани хора за развитие на туризма, земеделието, животновъдството и свързаните с тях преработващи дейности, като се разработват програми подпомагани с финансиране от ЕС.

Рискови фактори влияещи върху здравето на населението в общината

- **Замърсяване на атмосферния въздух**

Един от основните източници, замърсяващи атмосферния въздух е автомобилният транспорт. Основните пътни артерии преминават през гр.Перущица. Тези пътни артерии са линейни източници на атмосферни замърсители като въглероден диоксид, въглероден оксид, въглеводороди, азотни оксиди, серен диоксид, прах от пътното плътно и други. В комбинация с шума от автомобилния трафик, вредните фактори имат комбинирано въздействие върху човешкия организъм. Извършените теоретични разчети на нивата на атмосферните замърсители, както и направените прогнози сочат, че атмосферното замърсяване край пътните артерии не надвишава нормативно определените стойности.

- **Физични фактори (шум, лъчения)**

Сред физичните фактори водещ се явява транспортният шум.

Най-голямо натоварване има в регулацията на гр.Перущица, поради което е предложен вариант с обходен маршрут на транзитния пътен поток.

Електромагнитни и радиационни лъчения с наднормено въздействие върху живущото население в общината не се отбелязват. Електропреносните системи са разположени в съответствие с изискванията за тях сервитут спрямо обекти, подлежащи на здравна защита.

- Социални фактори (безработица, жилищен и социален комфорт и др.)

Социалните и социално-битовите фактори са важни и в много случаи водещи при сформиранието на здравния статус на населението в общината.

Ниските доходи и икономическата несигурност са значими стресови фактори от много години, които в голяма степен са повлияли за развитието на хронични заболявания, ниска раждаемост и други неблагоприятни здравни и демографски показатели. Може да се очаква, че социалните и битови фактори ще имат все по-значима роля през следващите години за повишаване на здравния риск на населението в общината.

- Наводнения

Друг рисков фактор за населението на общината и региона представляват възможните наводнения по поречието на р.Въча и р.Перущенска. Причини за възникване на наводнения основно са интензивните валежи, при което се изваляват големи количества дъждовни води за кратко време, неоразмерените хидравлически корекции и непочистените речни корита, обрасли с дървесна растителност.

- Важни зони в здравно-хигиенен аспект са санитарно-охранителните зони на водоизточниците за питейна вода. Важно е стриктно да се спазва регламентираното от законодателството начин на тяхното ползване, застрояване и охрана. Това, от своя страна, обезпечава подаването на питейна вода към населението, която да отговаря на нормите за качеството на питейната вода.

2.11. Развитие на компонентите на околната среда без прилагане на ОУПО

Състоянието на компонентите на околната среда и тяхното развитие без реализиране на ОУП на община Перушица са представени в следващата таблица.

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонентите без прилагане на ОУП
Атмосферен въздух	Атмосферният въздух в района може да се окачестви като незамърсен с добро качество, под пределно допустимите концентрации на вредни вещества.	Запазване на повишените емисии на серен диоксид през отоплителния сезон и на прах в приземния слой през летния сезон. Амортизирана пътна инфраструктура, липса на обходен път.

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА
НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонентите без прилагане на ОУП
Повърхностни и подземни води	Нарастване на загубите на питейна вода, в резултат на амортизацията на водопроводната мрежа; Частично изградена канализационна мрежа в гр.Перущица и липса на такава в кв.Пастуша. Липса на ПСОВ; Опазването на чистотата на водите в протичащите през общината реки е един от основните екологични проблеми на общината; Възможните наводнения ще продължат да въздействат негативно чрез, предизвикване на екологични и социално-икономически щети.	Продължаване на тенденцията на замърсяване на повърхностните и подземни води и влошаване на екологичното състояние на водните тела в резултат на заустването на непречистени отпадъчни води. Запазване и задълбочаване риска от наводнения.
Земни недра и минерално разнообразие	Няма действащи обекти за експлоатация на полезни изкопаеми	Не се очаква развитие
Земни и почви	Наличие на нарушени ерозирали терени. Добър потенциал за развитие на лозарство и овощарство при извършване на дъждуване и капкуване.	При недобро устройство на територията и липса на адекватно управление - опасност от продължаване на процеса на увеличаване на пустеещите земи, засилване на ерозията и неконтролируема промяна предназначението на земята
Ландшафт	Наличие на естествени форми на релефа с богати морфоложки форми и образувания, с висока естетическа стойност на ландшафтните системи.	Основният тип ландшафт остава непроменен, с опасност от увеличаване на пустеещи земи и нарушени терени.
БР: растителен и животински свят	Голямо разнообразие на растителни и животински видове, наличие на защитена местност „Перестица“ и две защитени зони по Натура 2000.	Не се очаква развитие.
КИН	Запазени паметници и останки от античността с местно и национално значение.	Отсъствие на организиран културно-исторически туризъм

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонентите без прилагане на ОУП
Отпадъци	Предстои закриване и рекултивация на бившето общинско сметище съгласно плана за привеждането му в съответствие с нормативните изисквания.	Привеждане на сметището в съответствие с изискванията. Не се очаква друго развитие.
Шум и лъчения	Налични източници на шум - интензивен транспортен поток минаващ по натоварените пътища. Нейонизиращите лъчения са в нормите за ОС и здравето на хората.	Ще продължи развитието на транспортната инфраструктура без прилагане на пространствените вариантни решения. Не се очаква развитие.
Здравен статус и риск за населението	Липсата на канализация и на пречиствателни съоръжения на отпадъчните води, води до замърсяване на водите и почвите, и оказва влияние на качеството на живот и здравето на населението в общината.	Възможност за повишен здравен риск за населението поради липса на изградени канализационни системи, ПСОВ.

Без реализиране на ОУП на община Перущица ще се задълбочават негативните прояви и въздействия върху отделните компоненти на околната среда, ще бъдат засегнати интересите на общината, собствениците на имоти, гражданските сдружения, неправителствените организации, обществеността и съседните общини.

Развитието на общината ще бъде безпланово и стихийно. Ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи от финансиране и допълнителни инвестиции и усвояване на целеви средства от ЕС, което ще забави подобряването на условията на труд, качеството на живот, респективно осигуряване на околна среда, в която може да бъде запазена богатата природа в района.

3.ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ЗНАЧИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ, КАТО СЕ ОТЧИТАТ ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ ВЪЗМОЖНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА ОУПО

ОУП на община Перущица определя визията и стратегията на развитие, както и преобладаващото предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на територията която обхваща, за средногодишен период от 20 години.

Териториите, които могат значително да бъдат засегнати са тези, в които се предвижда да се извършват разширения на регулационните граници на населените места, да се изгражда инфраструктура, промишлени и рекреационни зони и др.

Териториите на разширение на жилищните зони включват нови 192,15 дка, от които 173,12 дка са усвоени вече като такива терени, но са извън границите на урбанизираната територия и едва 19,03 дка са напълно нови, неусвоени земи. Терените са необработваеми земи, но с осигурен транспортен достъп и възможност за водоснабдяване и електрификация.

Терените за производствени дейности включват 155,72 дка, част от които представляват бивш стопански двор 1 (изцяло), бивш стопански двор 2 (частично) и терени северно и югоизточно от кв.Пастуша и друга част нови територии (около предвидения обходен път, разширение на стопанските дворове 1 и 2). Предвидените територии са върху необработваеми земеделски земи или такива с ниска категория на земеделската земя, със застаряващи трайни насаждения. С тази устройствена намеса в изграждането на производствено устройствени зони, производствено – складови зони и зони със смесени функции ще се спре хаотичната урбанизация на земеделските земи. С мерките в ОУПО процесът ще бъде регулиран и ще има положително въздействие върху околната среда. От друга страна тази мярка ще има значително и дълготрайно негативно въздействие върху почвения ресурс, тъй като почвите в урбанизираните територии ще преминат в голяма степен към антропогенизираните почви и ще бъдат окончателно унищожени.

Територия на ново трасе на пътната инфраструктура се предлага като околоръстно трасе на републиканския път III-8602, минаващо северно от гр.Перущица.

Изграждането на ново обходно трасе, предвидените реконструкции и рехабилитация на инфраструктурни обекти ще засегне само земеделски земи, на базата на технико-икономическа обосновка. Не се засягат защитените зони и територии.

Очащваният ефект е подобряване качеството на атмосферния въздух и намаляване шумовото натоварване.

Зони и/или обекти със специфичен хигиенно-охранителен статут. Към тази категория се отнасят зони, които по силата на съответни наредби, следва да бъдат взети под внимание в процеса на планиране. Това са:

- Санитарно-охранителните зони (СОЗ) около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване на гр.Перущица и кв.Пастуша и на промишлените предприятия

Пояси II и III на СОЗ на водоизточниците попадат основно на територии за земеделско ползване. Единствено при каптаж „Червената черква” в поясите на СОЗ попадат и територии за смесена многофункционална производствена зона, терен за гробищен парк и терен за озеленяване (представляващ старото сметище на

общината). Предлага се корекция в площта на гробищния парк до границата на СОЗ пояс III, при което предвижданията на новите урбанизирани територии няма да бъдат в конфликт със забраните и ограниченията на СОЗ.

➤ **Защитени територии по Закона за защитените територии**

Съгласно този закон в границите на общината е обявена защитена местност „ПЕРЕСТИЦА“. Предвижданията на ОУПО не засягат нейната територия и в границите ѝ не се предвиждат никакви дейности.

➤ **Защитени зони по Натура 2000**

Много малка част от територията на общината е обхваната от защитени зони „Река Въча-Тракия“ и „Брестовица“. В плана се предвиждат мерки за тяхното опазване. Очаква се въздействието да е положително и постоянно.

➤ **Зони за спорт и атракции и рекреационни дейности**

В ОУПО се предвижда изграждане на парк „Въча“, част от който попада в защитена зона „Река Въча - Тракия“ и обхваща бивши рибарници и стари кариери за баластра. Предвидената в него зона за спорт и атракция е извън границите на защитената зона.

За така посочените територии задължително се налага съобразяването на проектите предложения с условията на средата, с минималната намеса и моделиране на релефа за прокарването на трасетата на пътища и мрежи на техническата инфраструктура, с пестеливото изразходване на земеделските земи, с опазването на речните корита, със съхраняването на растителната покривка и на местообитанията при бъдещото реализиране на предложенията за развитие на териториите в обхвата на ОУПО.

4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ОУП НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА

На базата на прегледа на съществуващото състояние на околната среда, са идентифицирани основните екологични проблеми по отношение на някои компоненти и фактори на околната среда, имащи отношение към ОУП на община Перущица.

➤ **Атмосферен въздух**

Замърсяването на атмосферния въздух в района се дължи на:

- използването на твърди горива в битовия и обществен сектор, но замърсителите (фини прахови частици, серен диоксид и азотни оксиди) не превишават нормите за опазване на човешкото здраве. Като прогноза съгласно ОУПО стойностите на тези замърсители ще намаляват, съгласно възприетите концепции за

енергиинна ефективност и използването на природен газ в бита и производствените предприятия;

- емисиите от транспортния поток, които за общината са многократно по-ниски от нормираните нива на замърсяване. С развитието на сектора се очаква увеличение на трафика с превозни средства, но стойностите на излъчваните вредности в околната среда няма да превишават утвърдените норми. Положително решение в това отношение е предвиденият с ОУП околоръстен път, който ще изведе транзитния поток извън регулацията на града

➤ **Повърхностни води**

Проблемът произтича от обстоятелството, че повърхностните води в района не са защитени от антропогенно въздействие. Липсата на изградени канализационни мрежи и пречиствателна станция за отпадъчни води, създават предпоставка за замърсяване на водите в реките, чрез заустване на непречистени отпадъчни води в тях. За решаването на този проблем се предвижда изграждане на канализации, главни колектори и ПСОВ.

Друг проблем е участъка от р.Перушенска в регулацията на града с риск от наводнения при висока вълна. В ОУП се предвижда актуализация на хидрологията на реката и привеждане на корекцията ѝ в съответствие с нея, до границата с ПСОВ. Също така се предвижда изграждане на охранителни скатови канали и канавки в южната и източна част на града, които да улавят дъждовния и твърд отток и да го извеждат извън регулацията на града.

➤ **Подземни води**

Водоизточниците за общината са изцяло от подземни води – каптиран извор „Червената черква“, на който е изградена ПС „Перущица 1“ и два ШК в терасата на р.Въча, на които е изградена ПС „Перущица 2“. Съществува проблем с амортизираната водопроводна мрежа, която трябва да бъде подменена, за да се намалят загубите на вода.

Друг проблем е неизградената изцяло канализация и липса на ПСОВ, както и разполагането на част от съществуващото сметище в СОЗ пояс III на ПС „Перущица 1“.

➤ **Земни и почви**

Най големият екологичен проблем в общината е ерозията на почвите, която унищожават хумусния слой и води до намаляване на почвеното плодородие ежегодно. В тази връзка планът предвижда извършване на залесяване, озеленяване и други противоерозионни технически мероприятия.

➤ **Биологичното разнообразие**

Съществуващото състояние на зелената система в общината не е добро. Уличното и крайпътно озеленяване не е на висота, което води до загуба на биокоридорна стойност на описаното биологично разнообразие в района. В ОУП са заложили мероприятия за развитие на зелената система и опазване на биологичното разнообразие в защитените зони.

5. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ОУПО И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕ СЕ ВЗЕМАТ ПОД ВНИМАНИЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА

Глобалните предизвикателства свързани с околната среда изискват отговор и действия на международно, национално, регионално и местно ниво.

Страната успешно хармонизира законодателството си в сектор „Околна среда“ със законодателството на Европейския съюз, което включва около 130 директиви и регламенти и е едно от най-трудните за прилагане, тъй като изисква значително финансиране.

Националната стратегия за околна среда (НСОС) 2009-2018 г. очертава цели и действия, насочени към опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда, поддържането на разнообразието на живата природа, разумното използване на природните богатства и ресурсите на страната в контекста на устойчивото развитие. Стратегията е водеща за осъществяването на ефективна политика за устойчива околна среда от компетентните институции, организации, включително на областно и общинско ниво.

Изготвеният предварителен проект на ОУПО е съобразен с поставените цели в НСОС. В следващата таблица са разгледани тези цели от Националната стратегия, които имат отношение към разглеждания ОУП на община Перушица, като са посочени конкретните мероприятия предвидени в изготвения проект, водещи до изпълняването на тези цели.

Свързани цели на НСОС	Мероприятия предвидени в ОУПО
Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода	Предвидено е подновяване на водопроводната мрежа. Предвидено е пълно изграждане на канална мрежа, главни колектори и ПСОВ и преустановяване заустването на непречистени отпадъчни води в реките. Ликвидация и рекултивация на съществуващото сметище част от което попада в СОЗ пояс III на ПС"Перушица 1".
По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот	Предвижданията на ОУПО са за подобряване на пътната мрежа, благоустрояване на уличната мрежа, увеличаване на зелените площи в населените места и благоустрояване на съществуващите. Изнасяне на транзитното движение чрез обходен път на

Свързани цели на НСОС	Мероприятия предвидени в ОУПО
	гр.Перущица, създаване на благоприятна акустична среда за обитаване и труд чрез предлагане на функционално-пространствена структура за населените места.
Насърчаване на устойчивото потребление и производство	В Плана е търсен баланс между развитие на урбанизацията и съхраняване във възможно максимална степен на цялостта на природната среда. Предвидените производствени зони са обединили досега съществуващите такива и разширението им с нови територии в съседство, върху необработваеми земи.
Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие	ОУПО предвижда максимално опазване на биологичното разнообразие в двете защитени зони и изграждане на парк „Въча“.
Формиране на нови модели на поведение на обществото	Всички процедури по изготвяне на ОУПО, както и настоящия ДЕО се подлагат на законоустановените и отговарящи на съвременните изисквания форми на обществен достъп и контрол. Постъпилите мнения, съображения, жалби и сигнали се вземат предвид при окончателните устройствени решения.

Проектът на ОУП на община Перущица е съобразен и е в съответствие с целите на други стратегии и програми на национално и регионално ниво.

От направения анализ на целите на опазване на околната среда и устойчивото развитие на национално и регионално ниво и залегналите проектни решения в ОУПО се вижда, че той напълно отговаря на поставената визия за развитие на общината *„Община Перущица – привлекателно място за бизнес, инвестиции и живот, със съхранена природа, културни ценности и развит туризъм“*. В тази връзка можем да подчертаем, че предвижданията на разглеждания ОУПО осигуряват точно реализирането на тези цели.

6.ПРОГНОЗА ЗА ПРЕДПОЛАГАЕМОТО ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Предвижданията на ОУП за пространствено развитие на община Перущица, за усъвършенстване и доизграждане на инженерната и пътна инфраструктура ще имат комплексно въздействие върху околната среда.

Като цяло общата концепция на Плана е насочена към подобряване на околната среда и ограничаване на отрицателното въздействие върху нейните компоненти.

Най-мащабни са промените, свързани с присъединяване на земите по параграф 4 към урбанизираните територии – южно и югоизточно от гр.Перущица и източно от кв.Пастуша, чрез устройването им в рекреационно устройствени зони за вилен отдих.

Друга съществена добра промяна е оформянето на производствени зони от досега съществуващите територии на стопански дворове 1 и 2 и разширението им с нови подходящи съседни терени.

Важно за бъдещата устройствена територия е и определяне на подходящи места за извършване на озеленяване, паркове, гори и друга инфраструктура така че културно-историческите ценности да станат достъпни, да привличат туристи и да запазят своята идентичност.

6.1. ВЪРХУ АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

В развитие като прогноза съгласно ОУПО стойностите на параметрите на замърсяването от използването на твърди горива ще намаляват, съгласно възприетите концепции за енергийна ефективност, използването на енергоспестяващи и чисти технологии при отопление на сградите (газификация).

В прогнозен аспект се предвижда нарастването на автомобилния трафик в общината, но и тогава стойностите на излъчваните вредности в околната среда няма да превишават утвърдените норми. Освен това предвижданията на ОУПО за изнасяне на транзитния поток извън гр. Перушица и предложенията за подобряване на пътната инфраструктура ще допринесат за значително подобряване качеството на атмосферния въздух в района.

От реализацията на ОУП на община Перушица не се очаква отрицателно въздействие върху качеството на атмосферния въздух. От предвидените мероприятия се очаква общо снижаване и ограничаване на прахово-газовите емисии в общината.

6.2. ВЪРХУ ВОДИТЕ

Върху количеството и качеството на повърхностните води

Съгласно ПУРБ на БД ИБР на територията на община Перушица е разположено само едно повърхностно водно тяло - Река Въча от гр. Кричим до устие и притоци.

Всички устройствени решение, предвидени в ОУПО попадат в него. Те са съобразени напълно с всички съществуващи повърхностни водни обекти, като са набелязани мероприятия за тяхното опазване.

В ОУП на община Перушица е предвидено:

-изграждане на парк „Въча“, който ще бъде в пълно съответствие с изискванията, заложи в ПУРБ,

-отреждане на смесена многофункционална зона около яз. Баден и неговото възстановяване, с цел ползването му за водни спортове и атракции

-с оглед опазване качеството на повърхностните и подземните води при прилагането на плана за последващи ПУП-ве, където няма канализационна система, следва да се предвижда изграждане на водоплътни изгребни ями, както и съвременни торища за животновъдните ферми

-определени са районите с повишено внимание от наводнение. Същите трябва да бъдат обозначени върху ситуацията на окончателния проект на ОУП

Предвидените мероприятия в ОУПО не противоречат и са в съответствие със заложените в ПУРБ на БДУВ ИБР за постигане на целите на опазване и постигане на БПС на предмета на опазване на защитените зони. Те ще имат положително въздействие върху доброто химично, екологично и обобщено състояние на повърхностното водно тяло.

С реализацията на ОУПО не се очакват значими въздействия върху режима, количеството и качеството на повърхностните води и повърхностните водни обекти на територията на община Перушица.

Върху подземните води

Предвижданията на предварителния проект за ОУП не засягат частите на СОЗ на ПС „Перушица 2” и СОЗ на водоизточниците на „Цех за безалкохолни напитки” в с.Йоаким Груево, попадащи в границите на общината, но засягат СОЗ на ПС „Перушица 1”, изградена на карстовия извор „Червената черква”.

-отреденият терен в източна посока за смесана многофункционална производствена зона попада изцяло в границите на СОЗ пояс II;

-отреденият терен за комунално обслужване и стопанство, разположен западно от землищната граница със с.Брестовица, община Родопи, попада изцяло в СОЗ пояс III;

-отреденият терен за нов гробищен парк, разположен западно и северно от съществуващото сметище попада частично (около половината) в СОЗ пояс III;

- предвижда се закриване и рекултивация на съществуващото сметище и преотредянето му в зона за озеленяване.

Подземният воден обект в ПВТ „Карстови води – Централно Родопски масив” е незащитен и е силно уязвим от всякакви повърхностни замърсявания.

С изключение на частите на отредения терен за гробищен парк и съществуващото сметище, които попадат в СОЗ пояс III, другите предвидени в предварителния проект на ОУПО устройствени зони, попадащи в границите на СОЗ са допустими, при спазване на предвидените забрани и ограничения в тях.

Поради гореизложеното, **предлагаме** в окончателния проект на ОУП да се предвиди:

☉ Прецизиране на отредения терен за гробищен парк, като същия се ограничи до границата на СОЗ пояс III;

☉ При закриването и рекултивацията на съществуващото сметище следва да се предприемат адекватни мерки в частта му попадаща в СОЗ пояс III, които да включват или предепониране на отпадъците извън границите на СОЗ, или цялостна хидроизолация на дъното и откосите, с цел недопускане замърсяване на подземните води.

Всички останали дейности в ОУП в екологичен план имат положително въздействие върху подземните води.

6.3. ВЪРХУ ГЕОЛОЖКАТА ОСНОВА

В ОУП на Община Перушица са анализирани инженерно-геоложките условия и е представена адекватна оценка на геоложката основа за строителни дейности в зависимост от нейния литоложки строеж и протичащите геоложки процеси.

Територията северно от гр. Перушица, където геоложката основа е изградена преобладаващо от кватернерни отложения е оценена с благоприятни инженерно-геоложки условия за извършване на строителни дейности.

В ОУП е описано свлачище, локализирано югозападно от гр. Перушица на пътя Перушица-Кричим (южно от кв. Запад на града). По картата на геоложката опасност то е дефинирано още като условно-стабилизирано. В ОУП са набелязани дейности относно неговото стабилизиране.

За териториите, в които е развит карст в ОУП е предвидено да не се извършва хидротехническо строителство, а при бъдещи строителни дейности да се провеждат специализирани за карста детайлни инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания.

За южната част на територията на община Перушица, където площно се разкриват седиментни и вулкански скали с неогенска и палеогенска възраст е характерно явлението ерозия, което се характеризира със слаб интензитет.

В ОУП са предвидени множество противоерозионни дейности.

Геоложката основа като цяло се оценява като благоприятна за осъществяване на строителните дейности, предвидени в ОУП. Въздействието върху геоложката основа при реализацията на ОУП се определя като незначително. Анализът на предвидените в плана и изброени по-горе мерки показва, че те от една страна до голяма степен ще минимизират въздействието върху геоложката основа при реализацията на ОУП, а от друга ще подобрят нейното съществуващо състояние.

6.4. ВЪРХУ ПОЧВИТЕ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕТО

До момента в общината е извършвана хаотична урбанизация на земеделските земи, без наличие за планова готовност за тези територии, с оглед регулиране на устройствените намеси в тях, което води до засилване на антропогенния натиск върху компонентите на околната среда на прилежащите към тях територии.

Съгласно изготвения предварителен проект на ОУП на община Перущица, площите засегнати от устройствените зони извън населените места засягат най-много земеделските земи.

Планът предвижда намаляване на земеделските територии с 4396,55 дка, което представлява 16,09% от наличните земеделски територии в общината.

Според предварителния проект основните териториални елементи, в които ще бъдат включени засегнатите земеделски площи са представени графично.

Вижда се, че преобладават площите предназначени за рекреация, вилни зони, паркове, озеленяване и гори, които не водят до увреждане на почвите или тяхното замърсяване. Напротив с по-голяма част от предвижданията се цели запазване на екологичното състояние на почвите и използване на природните дадености по-ползотворно.

ОУПО предвижда разширение на жилищните и производствени територии и съответната инфраструктура предимно и изключително върху вече урбанизирани или неизползваеми земи и там където има вече изградена инфраструктура.

Според предвижданията на ОУПО голямо внимание се обръща на подобряване качеството на живот, чрез отреждане на терени за развитие на културен, спортен, селски и еко-туризъм. Предвижда се формиране на зони за спорт и атракции.

С цел предпазване на почвите от замърсяване от изхвърляните изгорели газове, около третокласния път, трябва да се създадат защитни храстови и дървесни пояси покрай него.

Съществен недостатък на почвите в района е факта, че разпространението на ерозионните процеси се засилва, решението на проблема се състои в регулярни мероприятия по залесяване.

Предпоставките за доброто екологично състояние на почвите в общината е отсъствието на промишлени и на селскостопанска дейности, които да замърсяват околната среда. При предвижданата структура на територията и развитието на основните икономически дейности не се очаква негативно въздействие върху състоянието на почвите.

Земеползването на част от земите ще се промени, но съгласно рамките на ОУПО то ще спомогне за запазване качествата на почвите, като се създадат по-добри условия за отдих, рекреация и спорт на населението.

6.5. ВЪРХУ БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

ОУП не предлага устройствени решения, засягащи местата с висока концентрация на биологично разнообразие.

Не се засягат известни и описани находища на включени в приложенията на Закона за биологичното разнообразие защитени растителни видове, световно застрашени растителни видове, български и балкански ендемити, реликти, растения от Червената книга.

Не се устройват територии, включващи ефективно заети и потенциални местообитания на находища на манагетова метличина, родопски силивряк.

Не се променя в негативен план установеният баланс на горския фонд на общината по вид гори. Запазва се характера и структурата на горските екосистеми, като горите на територията на общината ще продължат да се стопанисват съгласно предвижданията на Лесоустройствения проект на Южноцентрално държавно предприятие град Смолян–Държавно горско стопанство Кричим.

Съхраняват се и залесените територии в земи от Поземления фонд.

Увеличават се зелените площи за широко обществено ползване. Елементите на зелената система имат важно значение, свързано със социално-икономическото развитие и носят основни функции на отдиха, еколого-хигиенни и други специфични функции. Те са особено важни за архитектурно художествения силует на урбанизираната среда. ОУП създава регулационната основа за устойчиво развитие и ползване на горите в общината, което увеличава възможностите за възстановяване и подобряване на тяхната биокоридорна функция. Цялостното развитие на зелената

система ще благоприятства развитието на популациите на местната автохтонна флора и фауна.

Създават се нови и по-добри условия за развитие на ловностопанската дейност и устойчиво ползване на популациите на дивеча.

Не се очаква отрицателно въздействие върху други ресурсни видове растения и животни. Предвижданията на ОУП не са свързани с използване на природни ресурси.

Проектът включва устройване на територията на бившите рибарници и баластриери югоизточно от коритото на река Въча като паркова зона, зона за спорт и атракции, водни спортове, спортен риболов... – парк „Въча“. Това ще даде възможност за развитие на автохтонната ихтиофауна, характерна за реката, наред със стопански ценните видове риби.

ОУП не възпрепятства известни миграционни коридори на животински видове, в т.ч. и на птиците от регион *Via Balkanica*. Не се засягат убежища, хранителни (ловни) местообитания или летателни пътища на прилепната фауна.

ОУП не предлага дейности, засягащи деструктивно частите от двете защитени зони, попадащи в границите на община Перущица. Планираните жилищни и производствени зони, както и промените в инфраструктурните елементи не включват въздействия, способни да внесат изменения в настоящото им състояние.

Считаме, че устройването на тази част от защитената зона и прилежащата ѝ територия на североизток и малко на югозапад като парк „ВЪЧА“ е удачно, целесъобразно и отговаря на целите за обявяване на защитената зона.

С устройването на тази част от защитената зона като елемент на зелената система – зони за озеленяване /Оз/ ще се създадат възможности, както подчертахме и по-горе, за подобряване биокоридорните функции на поречието на р.Въча в изследвания участък.

Общо се налага извода, че реализацията на плана няма да предизвика преки или косвени въздействия върху типовете местообитания, включени в предмета на опазване в Защитена зона „РЕКА ВЪЧА-ТРАКИЯ“.

Проектът за ОУП не внася фактически изменения в устройството на територията на Защитена зона „БРЕСТОВИЦА“ в община Перущица.

В селскостопанските земи, заемащи малка територия в северната част, са изградени малки постройки и къщи, обслужващи дейността. Устроени са като „Рекреационна устройствена зона за вилен отдих“. Не се изменят съществуващите от над 40 години граници със земите от Горския фонд. В този смисъл не могат да се очакват отрицателни въздействия върху типовете природни местообитания, видовете и техните местообитания от предмета на опазване.

Проектът за ОУП определя развитието на територията преди всичко извън защитените зони. Запазва се напълно и без изменения площта в общината с природозащитен статус – 226.007 ха.

Отреждането на нови площи за устройствени зони като озеленени територии, паркове, рекреационни зони не създава значими предпоставки за въздействие върху ключовите елементи на зоните. Жилищните, предимно производствените и многофункционални зони и терените за обслужващи дейности не отнемат територии от тях при реализация на създадените устройствени възможности.

Приоритетите на общината, свързани с развитието на туризма, предполагат засилено човешко присъствие в утвърдени и до момента места – останките от крепостта Перестица и Червената черква, местностите Генишен, Лещенска поляна и Табиите, язовир Батен, Винарска изба “Пълдин”...

Те, както и създаването на новия туристически горски парк „Норките” и смесената многофункционална зона южно от язовир Батен не засягат пряко и косвено защитените зони.

Няма да се отразят негативно и проектите за 5 маршрута на туристически пътеки по проект: „Община Перущица – неделима част от историята, културата и бъдещето на Европа“:

От реализацията на ОУП не може да се очаква нарушаване на балансите, характеризиращи структурите на защитените зони и въздействия в размери, които да внесат изменения във видовия състав на флората и фауната или в условията на средата - химически, хидроложки, геоложки, климатични или други, да нарушат функциите и природозащитните цели, да причинят загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете, предмет на опазване и влошаване на структурата им, да повлияят отрицателно върху функциите и природозащитните цели на Защитени зони „РЕКА ВЪЧА-ТРАКИЯ ” и „ БРЕСТОВИЦА”.

6.6.ВЪРХУ ЛАНДШАФТА

Въпреки, че характерът на ландшафта вече е оформен и под въздействие на антропогенна дейност, то ОУП ще подпомогне неговото опазване, самовъзстановяване и положителна промяна. Регулираното териториално развитие, ще ограничи безразборното усвояване на земеделски земи и ще подобри привлекателността на множеството културно-исторически ценности. Предложените режими за система обитаване, културно наследство, зелена система, спорт и отдих ще подпомогнат съхраняването на естествените пейзажи и подобряване на ландшафта.

Очаква се общо подобрене на средата в резултат от възстановяването на природните и антропогенни компоненти на ландшафта и икономическо оживление на общината.

Като цяло, предвижданията на ОУПО няма да имат отрицателно въздействие върху развитието на ландшафта, тъй като ще бъдат предпоставка за съвременно третиране и устройство на територията и на отделни компоненти на ландшафта.

6.7. ВЪРХУ КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО

Разглежданата територия на община Перущица притежава многообразни и значими културно-исторически обекти. В светлината на новите съвременни функции на културното наследство - като ресурс за устойчиво развитие и за качество на живот, общината носи мощен потенциал за развитие на културен туризъм и условия за създаване на среда с високи качества на живот и обитаване в традиционна селищна среда.

Прилагането на ОУПО допринася за използването на културно-историческото наследство като ресурс за положително въздействие върху различните функционални системи (труд, обитаване, отдих и туризъм, комуникации и транспорт). В тази връзка предварителният проект акцентира на планиране на *културни коридори* на територията на общината, които създават условни граници на зони като модули на групови обекти. В маркираните граници е допустима промяна на досегашното предназначение на основата на допълнително задължително подробно проучване и разработка.

Предвижданията на плана в най-голяма степен ще допринесат за опазване и изява на наличните културно-исторически ценности.

6.8. ВЪРХУ ОТПАДЪЦИТЕ

Неразделна част от подобряването на екологичната обстановка е ефективното управление на отпадъците, включващо подобряване на инфраструктурата и дейностите свързани с отпадъците. В тази връзка е необходимо да се увеличи процента на разделно събираните отпадъци. Да се въведе компостиране на отпадъците по домовете и в общината (от поддържане на зелените площи, храстите и дърветата в парковете и градините). Всички тези препоръки трябва да залегнат в Общинската програма за управление на отпадъците. Интегрираната система за управление на отпадъците ще допринесе за постигане на поставените екологични и пространствени цели на Плана, като запазване на най-важния ресурс – земята от замърсяване.

Трябва да се премине към изпълнение на проекта за закриване и рекултивация на бившето сметища в местността „Манолеви ниви“ и час по-скоро заетите от него терени да бъдат приведени в съответствие с нормативните изисквания, като се предотврати и замърсяването на подземните води.

6.9. ВЪРХУ ВРЕДНИТЕ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ

Схемата „Транспортно-комуникационна система“ към ОУПО, дава основно решение на транспортно-комуникационните проблеми на община Перущица за прогнозния 20 годишен период. Важно предложение на плана, по отношение на минимизиране въздействието на шума в гр.Перущица е изнасяне на транзитния поток на най-натоварения път в района III-8602 извън населеното място. Обходния път ще преминава северно от града и се очаква да окаже съществено положително въздействие върху него. Посочва се, че общинските пътища имат нужда от реконструкция и рехабилитация.

В сферата на електроснабдяването не се предвиждат нови линии и трафопостове, а само частични ремонти на съществуващите.

В заключение може да се каже, че прилагането на ОУПО по отношение на физичните фактори ще има положителен ефект и няма да доведе до създаване на значителни натоварвания от шум, вибрации и лъчения.

6.10. ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

Представеният ОУП с разработените в него: комфорт на обитаване; обезпеченост с техническа и инженерна инфраструктура; обезпеченост със социална инфраструктура – отговарят на съвременните нормативи и стандарти.

В предвижданията на урбанистичното развитие на гр.Перущица липсват производства и други дейности, които биха представлявали заплаха за здравето на населението. Зоните за икономическо развитие са предвидени основно върху вече усвоени територии (предимно бивши стопански дворове 1 и 2) и около удобни пътни връзки, при ограничаване на развитието им върху високотегорийни земеделски земи.

Прогнозата за предполагаемото въздействие върху отделните компоненти на средата показват, че предполагаемото бъдещо състояние ще бъде в изискваното нормативно състояние, което от своя страна ще осигури здравно-хигиенните параметри на територията.

От направените изводи за структурата на заболяемостта на населението на община Перущица може да се твърди, че причините за заболяемост имат различен характер. В този смисъл предвидената в ОУП пространствена организация на

територията и предвидените устройствени мероприятия няма да влошат здравния статус на населението. Основания за това са:

- Ниските прогнозни емисии на вредни вещества от отделните източници на замърсяване на атмосферния въздух, особено след газифициране на района;
- Предлаганата схема за канализация и третиране на отпадъчните води в ПСОВ, ще задоволяват нормативните изисквания за заустването им във воден обект;
- Отвеждането и третирането на отпадъчните води, формирани на територията на населените места и производствените зони, предполага недопускане замърсяване на повърхностните и подземните води;
- Подобряване качеството на водните ресурси и водоснабдяването;
- Намаляване рисковете от наводнения, чрез определяне на рисковите участъци и прилагане на мерки за предотвратяването им;
- Предвидените в проектното решение реконструкции и изменения в улично-пътната мрежа, ще доведат до преразпределение на транспортното натоварване на територията на града, а оттам и на шумовия режим.

Реализирането на предвидените в проекта устройствени мероприятия няма да доведат до увеличаване на здравния риск за населението на общината. Предвижданите качествени изменения в характеристиката на жилищния фонд и техническата благоустроеност (изграждане и доизграждане на съществуващата канализационна система, изграждане на ПСОВ, подмяна и реконструкция на водопроводната мрежа), екологосъобразно управление на формираните битови и други отпадъци са гаранция за повишаване стандарта на обитаване.

6.11.ОБЩА ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ХОРАТА

Оценката на потенциалните въздействия на предвидените дейности с ОУП на община Перущица върху компонентите и факторите на околната среда са представени в таблицата по-долу. В нея са разгледани почти всички възможни последици (преки, непреки, кумулативни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни, временни, положителни, отрицателни) и е оценена степента на въздействие от реализирането на Плана.

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА
НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

компонента /фактор	преки	непреки	кумулятивни	кратко срочни	средно срочни	дълго срочни	постоянни	временни	положителни	отрицателни	степен
Въздух	не	да	не	не	не	да	да	не	да	не	ниска
Пов.води	не	да	не	не	не	да	да	не	да	не	средна
Подз.води	не	да	не	не	не	да	да	не	да	не	средна
Геоложка основа	да	не	да	не	не	да	да	не	не	да	ниска
Почви	да	не	да	не	не	да	да	не	да	да	средна
Биол.разнообразие	не	да	не	не	не	да	да	не	да	не	ниска
ЗТ и ЗЗ	да	да	не	не	не	да	да	не	да	не	ниска
Ландшафт	да	да	да	не	не	да	да	не	да	не	средна
КИН	да	да	да	не	не	да	да	не	да	не	средна
Отпадъци	не	да	не	не	не	да	да	не	да	не	ниска
Вредни физ.фактори	да	не	не	не	не	да	да	не	да	не	ниска
Здравни аспекти	да	да	не	не	не	да	да	не	да	не	средна

Общата оценка е, че Общият устройствен план на община Перущица ще окаже трайно във времето и основно положително въздействие върху компонентите и факторите на околната среда и здравето на населението.

7.МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ОУПО.

Прогнозираният макар и минимален антропогенен натиск в резултат на ОУПО върху околната среда може да бъде смекчен с поредица от мерки. Те са свързани на първо място с показателите, които са заложили в Плана. Набелязаните мерки са представени по отделни компоненти и фактори на околната среда:

☞ Атмосферен въздух

- Използване на природен газ и нови технологии за отопление в бита и производството;
- Въвеждане на енергийна ефективност за сгради, чрез тяхното саниране;
- Озеленяване и благоустрояване на населените места;
- Ремонт, реконструкция и подобряване на пътната инфраструктура;
- Контрол по отношение на производствата в новите производствени зони или при разширение на старите;

☛ Води

- Забрана за заустване на непречистени отпадъчни води във водни обекти или в почвата;
- Изграждане на канализационни мрежи, градски колектори и ПСОВ;
- Ремонт на съществуващата водопроводна мрежа;
- Изграждане на нови напоителни мрежи за дъждуване и капкуване на трайните насаждения в района с цел икономия на вода, опазване на почвите и подобряване качеството и количеството на произвежданата продукция;
- Извършване на ремонт и въвеждане в експлоатация на яз.Баден;
- Ограничаване риска от наводнения, чрез корекция на р.Перущенска и изграждане на система от охранителни канали и канавки за скатовите води.

☛ Геоложка основа

- При проектиране на сгради и съоръжения да се извършва детайлно инженерно-геолошко проучване и изготвя доклад за инженерно-геоложките и хидрогеоложките условия;
- В проектните и строителните работи да се предвидят и изпълнят противоземетръсни мероприятия.

☛ Почви

- Забрана за промяна предназначението на земеделски земи от първа до четвърта категория;
- Отнемане, съхраняване и оползотворяване на хумуса от почвата на предвидените за строителство терени е задължителна мярка за компенсиране в известна степен на загубата на земи;
- Стимулиране развитието на характерните за района лозарство и овощарство с използване на дъждуване и капкуване.

☛ Биологично разнообразие

- В окончателния вариант на ОУП да не се предвиждат устройствени решения, създаващи предпоставки за деструктивно засягане на вида, създаването и поддържането на локалните биокоридорни връзки;
- Да не се допуска урбанизация в местата с концентрация на биологично разнообразие;
- В програмния период на ОУП да се развие специализиран кадастър, като се паспортизират елементите на зелената система чрез ландшафтно-таксационен анализ и оценка;
- При одобряване на ПУП-ПЗ в двете защитени зони не само да не се допуска пряко отрицателно въздействие върху природни местообитания или

местообитания и популации на видовете, предмет на опазване, но и тяхното фрагментиране или нарушения на бикоридорните връзки, особено в местата с изявен екотонен ефект;

- Да се потърсят реални възможности за възстановяване на крайречните заливни гори в прилежащия участък на река Въча в обхвата на плана при запазване и прецизиране на системата за защита от вредното въздействие на водите;
- При изграждане на нови елементи на напоителната система да не се допуска възпрепятстване на миграционни коридори на хидробионтите или увреждане на крайречната флора и фауна;
- Дейности във влажни зони, част от разглежданите защитените зони, да се предвиждат в извън размножителния период на животинските видове (м.април – м.юни) и да бъдат ограничени в периода на присъствие на зимувачи водолюбивни видове птици (м.ноември – м.февруари);
- Да не се допуска утвърждаването на ПУП-ПЗ или дейности в близост до елементите на националната екологична мрежа, водещи до настаняване на инвазивни видове или предизвикващи рудерализация на площи от тяхната територия.

☞ **Ландшафт**

- Извършване на активни ландшафтно-устройствени мероприятия за защита, респективно възстановяване на традиционните ландшафти.

☞ **Културно-историческо наследство**

- Съблюдаване спазването на националната нормативна уредба във връзка с културното наследство (включително ратифицираните от България международни конвенции в тази сфера);
- Съблюдаване спазването на предложените в ОУПО устройствени режими (със специфични правила и нормативи) по отношение на опазване на културно-историческото наследство при проектиране на всички последващи териториално устройствени нива и сградно проектиране;
- Наблюдения от археолози и специалисти при изкопни работи и строителство за потенциално наличие на археологически ценности.

☞ **Отпадъци и вредни физични фактори**

- Контрол и организация на сметосъбирането с цел предпазване от образуване на нерегламентирани сметища;
- Да се разширява системата за разделно събиране на повече отпадъци за домакинствата, производствените и търговски обекти;

- Да се извърши закриване и рекултивация на преустановилото дейността си сметище в общината, като се спазят изискванията относно частта му попадаща в СОЗ пояс III.

☞ **Вредни физични фактори**

- Изнасяне на транзитното движение извън границите на гр.Перущица;
- Предвиждане на буферни зони от растителни пояси между производствените зони и жилищните квартали.

☞ **Здравно хигиенни условия**

- Да се прецизират дейностите като при групирането им не трябва да се създават условия за взаимно неблагоприятно влияние и натоварване на средата с вредности;
- В производствените територии видовете дейности да се групират така, че да не се допуска взаимно неблагоприятно влияние;
- В следващата фаза на реализация на плана разработките следва да се съобразяват с изискванията на чл.31 от Закона за здравето, относно осигуряване опазването на жизнената среда от врезното въздействие върху здравето на човека биологични, химични, физични и социални фактори;
- При реализацията на плана разполагането на обслужващи и търговски обекти в жилищни територии да бъде съобразено с недопускане на наднормени стойности на проникващ шум и други вредни фактори на средата.

8.МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА

Мотиви за избор на разгледаните алтернативи

Отчитайки затвърдилите се трайни тенденции в развитието на демографските процеси на общината, авторският колектив изготвил предварителния проект за ОУП на община Перущица е разгледал и оценил три варианта за перспективно развитие на функционланите системи за прогнозния период, които разглеждаме като:

Алтернатива 1: Изготвяне на ОУПО при *песимистичен вариант* на развитие на населението (4460 души), т.е. при отрицателен прираст на населението за прогнозния период. При този вариант се получава много висок процент необитаеми жилищни сгради и имоти.

Алтернатива 2: Изготвяне на ОУПО при *реалистичен вариант* на развитие на населението (4960 души), т.е. отчитане на очакваното действие на фактори със

стимулиращо влияние и незначително въздействие на фактори със задържащ характер. Този вариант е аналогичен в голяма степен на съществуващото положение.

Алтернатива 3: Изготвяне на ОУПО при *оптимистичен вариант* на развитие на населението (8200 души), т.е. при условията на положителна динамика на демографските процеси, основана на механичен прираст – привличане на обитатели от контактните общини. Предпоставка за това са развитие на икономиката (малък и среден бизнес) и особено на туризма, с изграждане на необходимата за това инфраструктура. Този вариант запазва съществуващата семейна структура при по-висок стандарт на обитаване.

С цел развиване на съществуващата техническа, инженерна и туристическа инфраструктура; развитие на природните дадености; развитие на създадените предпоставки за икономически и стопански дейности и тенденцията за връщане към екологично чисти райони както за живеене, така и за развитие на традиционното селско стопанство и свързаните с него преработващи дейности в ОУПО са достигнати показателите за **Алтернатива 3**, които отговарят на нормативите по отношение на всички системи.

При анализите в екологичната оценка беше разгледана и **„нулева алтернатива“**, при която следва продължение на настоящите процеси и тенденции за развитие на околната среда в общината без реализиране на ОУПО. Заключениеята при **„нулевата алтернатива“** са: нейната реализация не води до подобряване състоянието на околната среда.

Оценка на потенциалните въздействия на двете алтернативи (без реализация и с реализация на ОУПО) върху компонентите на околната среда, населението и социално-икономическите условия на развитие на района е направена следващата таблица. Въздействието е оценено като положително (+), отрицателно (-) и няма въздействие (0).

Компоненти и индикатори	Нулева алтернатива	Реализиране на ОУПО
Качество на атмосферния въздух	0	0
Количество и качество на водите	-	+
Запазване на земеделските земи	-	+
Ландшафт	0	+
Биоразнообразие (растения, животни, защитени зони и територии)	0	+
Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите от КИН	-	+
Обосновано развитие на транспортната инфраструктура	0	+
Обосновано развитие на техническата	-	+

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА
НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

инфраструктура		
Заетост и създаване на работни места	0	+
Създаване на по-добри условия за туризъм, спорт и отдих на населението	0	+
Привличане на нови инвестиции	0	+

От направеното сравнение е видно, че приемането на “нулева алтернатива” не е най-доброто решение нито от икономическа, нито от екологична гледна точка. Предвид на изяснените въздействия считаме, че реализирането на ОУП на община Перущица ще доведе до подобряване качеството на средата за живеене, труд и почивка, без да води след себе си необратими промени в околната среда и значителни негативни въздействия.

Методи на извършване на екологичната оценка

Екологичната оценка е извършена в съответствие с действащото европейско и българско законодателство. Спазени са изискванията на Наредбата за ЕО. Взети са предвид всички изказани становища, мнения и препоръки от компетентните органи при проведените консултации по време на изготвяне на Доклада за ЕО.

При изготвяне на екологичната оценка са използвани методите посочени в:

- *Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България
- *Други указания и методики на европейската комисия за стратегическа екологична оценка

Общите методики за изследване, прогноза и оценка на околната среда при изготвяне на екологична оценка включват:

- ✓ Документален анализ – действащи нормативни документи, документи на ЕС относно регионално развитие, архивни документи, национални стратегии, планове и програми, графични материали и др.;
- ✓ Полеви изследвания – по общ метод на преки наблюдения на околната среда;
- ✓ Комплексен анализ – на природни, културни, социално-икономически и екологични фактори на въздействия върху околната среда;
- ✓ Експертна оценка на потенциала на територията и наличните ресурси;

При извършване на оценката и прогнозата за въздействие върху атмосферния въздух в доклада са използвани:

- Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, утвърдена със заповед на МОСВ.
- Актуализирана единна методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха – заповед на ИАОС.

- Методика за определяне на емисиите на вредни вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой, утвърдена със заповед на МОСВ.
- Програмен продукт „ТРАФИК ОРАКУЛ“.
- Инструкция за операторите и компетентните органи в България за определяне и оценка на годишните емисионни товари от дейностите в обхвата на ЕРИПЗ

За определянето на повърхностните и подземни водните тела и водни обекти е използвана наличната информация на страницата на БДУВ ИБР „План за управление на речните басейни на Източнорломорски район“.

За определяне на райони със значителен риск от наводнения е използвана информацията от страницата на БДУР ИБР „План за управление на риска от наводнения“.

Определяне качествата на земеделските земи на разглежданата територия е извършено съгласно „Оценка на земеделски земи в България“.

Определянето на местообитанията са извършени съгласно Ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Определянето на видовете е извършвано по таблици, цитирани в използваната литература.

Данни за състоянието на местообитанията и целевите видове в защитените зони са ползвани от сайта на МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 в България, проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“. Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, на всички международни конвенции, по които Република България е страна и хармонизираното българско законодателство.

Използвани са основни методически ръководства на Европейската комисия, Препоръки и ръководства на Постоянния комитет на Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернската конвенция).

За изясняване на кумулативният ефект върху защитените зони е ползвана базата данни на Министерство на околната среда и водите и РИОСВ-Пловдив.

Не са срещани трудности при набирането на необходимата информация.

Използвани са Уеб страници и предложения от НПО – БДЗП и СНЦ „Зелени Балкани“ и богата литература, като източник на информация за региона и защитените зони.

9. НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА

Въз основа на резултатите и изводите от прогнозите за въздействие върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на ОУП на община Перущица, препоръчваме следните конкретни мерки, въз основа на които да се извършва наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при неговата реализация (таблица 9).

Таблица 9

Компоненти и фактори на ОС	Мерки за наблюдение и контрол	Срокове	Отговорен орган
Атмосферен въздух	Контрол на замърсителите на атмосферния въздух в гр. Перущица	Постоянно	РИОСВ-Пловдив, РЗИ - Пловдив
Повърхностни и подземни води	Контрол на качеството на водата за питейно – битово водоснабдяване	Постоянно	РЗИ – Пловдив, „Вик“ ЕООД - Пловдив
	Контрол на качеството на отпадъчните води преди заустването им във водоприемника	Постоянно	РИОСВ-Пловдив, БДУВИБР - Пловдив
	Наблюдение на локализираните места от повърхностните водни обекти с риск от наводнение	Постоянно	Общ. Перущица, БДУВИБР - Пловдив
Почви	Наблюдение на местата с най-голям риск от ерозия и набелязване на конкретни залесителни мероприятия	Постоянно	Община Перущица, ОД „Земеделие“ - Пловдив
Биологично разнообразие, защитени зони	Контрол по спазване на изискванията на ЗБР и ЗЗТ	Постоянно	РИОСВ - Пловдив
	Наблюдение и контрол по спазване на мерките за намаляване и отстраняване на отрицателните въздействия върху биологичното разнообразие	Постоянно	Община Перущица, РИОСВ – Пловдив
Културно историческо наследство	Наблюдения и действия по реда на ЗКН при евентуално разкриване на археологически находки	Постоянно	Община Перущица, РИМ- Пловдив
Отпадъци	Контрол на нерегламентираното депониране на отпадъци	Постоянно	Община Перущица, РИОСВ - Пловдив
Здравен статус	Наблюдения, контрол и оценка на здравното състояние на населението	Постоянно	РЗИ - Пловдив

10.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящият Доклад за Екологична оценка на „Общ устройствен план на община Перущица” е изготвен в съответствие с изискванията на нормативната уредба по околна среда. В него е направена оценка на съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и човешкото здраве и е определено очакваното въздействие върху тях.

Направени са препоръки и са набелязани мерки за намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите значителни въздействия върху околната среда от реализацията на ОУПО.

В Доклада за ЕО е направен обобщения извод, че при спазване на предложените мерки реализацията на ОУПО ще окаже трайно във времето положително въздействие върху околната среда и качеството на живот на населението.

Въз основа на всичко гореизложено, колективът от независими експерти изготвили екологичната оценка, предлагат на Екологичния експертен съвет при РИОСВ – Пловдив да даде положително становище по ЕО на ОУП на община Перущица, с което ще се даде ход на по-нататъшното му процедиране.

11.ПРИЛОЖЕНИЯ

- Извадка от топографска карта в М 1:50000
- Прогноза за социално-икономическо и пространствено развитие на територията